

Asia: VN/18838/2024

Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi uuden päästöttömän rakennuksen energiatehokkuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Annettu ehdotus johtaa kokonaisuudessaan uudisrakentamisen energiatehokkuusvaatimusten pienentymiseen silloin, kun kohteeseen hankitaan uusiutuvaa energiaa. Emme pidä muutosta tarkoituksenmukaisena. Muutoksilla ei tule mahdollistaa energiatehokkuudeltaan nykytasoa heikompien uudisrakennusten rakentamista.

Jäsenyritystemme tarkastelemien esimerkkikohteiden perusteella ehdotuksen sisältämät energiatehokkuuden vaatimustasot pysyvät käytännössä aiemmalla tasolla, kun huomioidaan muutokset energiamuotokertoimiin sekä E-luvun vaatimustasoihin sekä siirtyminen tarkasteluissa käyttämään vuoden 2050 säädäntä käyttöön. Kun huomioidaan mahdollisuus muokata energiamuotokertoimia uusiutuvaa energiaa hankkimalla, ehdotus mahdollistaa energiatehokkuudeltaan yli 10 % heikompien kohteiden rakentamisen ja kokonaisuudessaan uudisrakentamisen energiatehokkuusvaatimusten vähentymiseen.

Nykyinen energiatehokkuuden määräystaso voidaan saavuttaa varsin kustannustehokkain keinoin. Koska kohteista moni kuitenkin suunnitellaan minimivaatimukset täyttäväksi, käytännössä muutos heikentäisi uusien kohteiden energiatehokkuutta ja lisäisi energiahukkaa. Tehotarve lisääntyisi erityisesti kylminä talvipäivinä, kun uusiutuvan energian saatavuus on heikko ja kustannukset sekä päästöt korkeat. Näin ollen muutos todennäköisesti lisäisi mm. asumisen kustannuksia sekä lisäisi investointitarvetta piikkitehojen kattamiseen.

Muutoksen myötä lämpöpölvien tasauskannan rooli korostuu aiempaan verrattuna, kun sen vaatimuksia kiristetään ja E-luvun höllennetään. Emme pidä tätä kehitystä tarkoituksenmukaisena. E-luvun tasoihin perustuva ohjaus ottaa tasauskannan laajemmin huomioon erilaiset energiatehokkuuden parannus- ja ratkaisut keinot ja jättää rakennuttajille mahdollisuuden hyödyntää niitä keinoja, jotka ovat hankkeen kannalta tarkoituksenmukaisempia. Tämän vuoksi

energiatehokkuusluku on tasauslaskentaa suositeltavampi tapa rakennusten energiatehokkuuden ohjaukseen.

14 § Erikoistilat ja eräät tekniset järjestelmät, momentti 2

Esitetyssä muodossaan kirjaus ei kannustaisi hukkalämpöjen hyödyntämiseen kiinteistössä, vaan pikemminkin saattaisi vähentää niiden käyttöä nykytilaan verrattuna

Nykyisin E-lukua laskettaessa tulkinta on ollut, että otetaan huomioon se osuus sähkönkulutuksesta, joka voidaan hyödyntää lämmityksessä eikä kulutusta kokonaisuudessaan kuten esityksessä lukee. Jos jatkossa otetaan huomioon kylmäkoneikon koko sähkönkulutus ja verrataan hyödyksi saatuun lämpöön, vaikutus e-lukuun olisi huomattavan negatiivinen.

Toisena vaihtoehtona on käyttää talteen otetun energian energiamuotokertoimen kaukolämmön energiamuotokerrointa, mikä on hukkalämpöjen hyödyntämisen kannalta edullisempi vaihtoehto kuin sähkönkulutuksen lisääntymisen huomioiminen, mutta kuitenkin heikennys nykyiseen käytäntöön verrattuna.

Esitämme 14§ 2 momenttiin poistettavaksi ”kokonaisuudessaan” ja korvattavaksi sanoilla ”hyödyksi saadun lämmön osalta”:

Rakennuksessa olevien laitteistojen tuottama lämpö ja sen hyödyntäminen lämmöntalteenotolla rakennuksen lämmittämiseen voidaan ottaa huomioon rakennuksen E-luvun laskennassa, mikäli lämpöä tuottavan laitteiston energiankulutus on hyödyksi saadun lämmön osalta kokonaisuudessaan mukana rakennuksen vakioidussa energiankulutuksessa tai talteen otetun energian energiamuodonkertoimen käytetään kaukolämmön energiamuodon kerrointa.

19b§ Uusiutuvan ja päästöttömän energian määrä

Esitetty vaatimus on haastava saavuttaa mm. sellaisten liikerakennusten näkökulmasta, jotka käyttötarkoituksensa vuoksi käyttävät paljon sähköä taloteknisten järjestelmien toimintaan.

Koska arvioinnissa on kyse nimenomaisesti uusiutuvasta ja päästöttömästä energiasta (direktiivissä hiilettömistä lähteistä peräisin oleva energia), olisi sähkölle perusteltua käyttää arvioinnissa oletusarvona uusiutuvan energian osuutta kuvaavan 0,52 sijaan uusiutuvan ja päästöttömän energian keskimääräistä osuutta, jonka osuus on yli 90 %, jolloin arviointi kuvaisi paremmin uusiutuvan ja päästöttömän energian todellista osuutta. Lisäksi tehokkaasti tuotetulle kaukolämmölle ja kaukojäähdytykselle tulisi käyttää luvun 0,52 sijasta lukua 1, direktiivin 11 artiklan kohdan 7c mukaisesti.

Kiiskinen Matti
Suunnittelu- ja konsultointiyrietykset SKOL ry